

ΕΚΕΦΕ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» - Δ.Τ.Ε. & Υ.Ε.

Οδηγίες αντιμετώπισης πυρκαγιών
και διαδικασία εκκένωσης κτιρίου

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΚΕΝΩΣΗΣ ΚΤΙΡΙΟΥ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ

Για το κτίριο

IBE & INN

Πατρ. Γρηγορίου & Νεαπόλεως, εντός κέντρου ΕΚΕΦΕ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»

Αθήνα, 2015

Περιεχόμενα

1 Εισαγωγή	2
2 Αναθεώρηση Διαδικασίας	2
3 Κίνδυνοι	3
4 Ορισμοί και Χρήσιμες Γνώσεις	4
5 Επιπτώσεις Πυρκαγιών	4
6 Κατηγορίες Πυρκαγιών	5
7 Μέτρα Πρόληψης	6
8 Μέτρα Προστασίας	9
9 Τύποι πυροσβεστήρων	9
10 Οργάνωση Διαδικασίας Εκκένωσης Κτιρίου	11
10.1 Ομάδα Πυροπροστασίας	12
10.2 Γενικά Καθήκοντα – Υποχρεώσεις – Αρμοδιότητες	13
10.3 Οδηγίες εκκένωσης για όλο το προσωπικό	15
11 Στοιχεία κτιριακής εγκατάστασης	16
11.1 Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός	17

Παράρτημα Α	19
- <u>ΧΡΗΣΗ ΦΟΡΗΤΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΩΝ</u>	19
- <u>ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ</u>	20
- <u>ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΚΤΑΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ</u>	21
Παράρτημα Β – Σχέδια Εκκένωσης Κτιρίου	22

1 Εισαγωγή

Το Εθνικό Κέντρο Φυσικών Επιστημών «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» δραστηριοποιείται στην έρευνα πολυκλαδικών επιστημονικών περιοχών με σκοπό την επιστημονική-τεχνολογική αριστεία καθώς και την παροχή υψηλών προδιαγραφών εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Εκτός από τους χώρους των εργαστηρίων όπου λαμβάνουν χώρα οι έρευνες, το κέντρο διαθέτει και χώρους γραφείων για τις διοικητικές και άλλες υπηρεσίες.

Οι κίνδυνοι που μπορούν να οδηγήσουν σε μερικές ή ολικές καταστροφές υπάρχουν σχεδόν σε όλες τις δραστηριότητες, εργασιακές και μη και συνήθως είναι ξαφνικές και μη αναμενόμενες όπως πυρκαγιά και σεισμοί.

Στόχος της παρούσας διαδικασίας είναι ο καθορισμός ενεργειών σε περιπτώσεις εκτάκτων καταστάσεων για τη γρήγορη και ασφαλή απομάκρυνση του προσωπικού από το κτίριο του Ινστιτούτου IBE & INN το οποίο βρίσκεται εντός του κέντρου του ΕΚΕΦΕ «Δ» στο οποίο στεγάζονται τα γραφεία των διοικητικών υπηρεσιών των Ινστιτούτων και τα εργαστήρια των ερευνητών στο ισόγειο, τον όροφο καθώς και το υπόγειο.

2 Αναθεώρηση Διαδικασίας

Ο σχεδιασμός της παρούσας Διαδικασίας Ασφαλείας – Διαδικασίας Εκκένωσης του Κτιρίου βασίζεται στους παρακάτω άξονες:

- Εντοπισμός των κινδύνων που θα μπορούσαν να προκαλέσουν μια έκτακτη κατάσταση.
- Καταγραφή των διαθέσιμων μέσων αντιμετώπισης.
- Ορισμός ρόλων και αρμοδιοτήτων όσων συμμετέχουν της αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων.
- Γνωστοποίηση της Διαδικασίας Ασφαλείας – Διαδικασίας Εκκένωσης του Κτιρίου σε όλους τους συμμετέχοντες.
- Εκπαίδευση προσωπικού.

Ως εκ τούτου, η Διαδικασία Εκκένωσης του Κτιρίου αναθεωρείται κάθε φορά που απαιτείται και συμπληρώνονται οι αναθεωρήσεις του σχεδίου με χρονολογική σειρά. Συγκεκριμένα η παρούσα αναθεωρείται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Εφόσον και όταν γίνουν σημαντικές αλλαγές στις λειτουργικές διαδικασίες και τα συστήματα του κτιρίου, τα οποία μπορεί να συντελέσουν στην αύξηση της πιθανότητας εμφάνισης μιας έκτακτης κατάστασης.
- Εφόσον και όταν γίνουν αλλαγές σε κανονισμούς και νομοθετικές διατάξεις που ισχύουν για την εγκατάσταση.
- Εφόσον και όταν γίνουν αλλαγές σε εξοπλισμό αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων.
- Όταν αλλάζουν οι θέσεις εργασίας του προσωπικού, το οποίο έχει ρόλους και καθήκοντα σε καθοριστικές θέσεις για τη διαδικασία (π.χ. Αρχηγός ή Υπαρχηγός Πυροπροστασίας, Μέλη Ομάδας Πυροπροστασίας, κλπ).

Η αρτιότητα της διαδικασίας εξακριβώνεται μέσω ασκήσεων ετοιμότητας και προσομοίωσης και οποιαδήποτε αναγκαιότητα προκύψει αντιμετωπίζεται μετά από συζητήσεις και αποφάσεις που πρέπει να ληφθούν.

3 Κίνδυνοι

Σε κάθε εργαστηριακό χώρο υπάρχει η πιθανότητα πρόκλησης πυρκαγιάς ή/και έκρηξης όταν δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες. Ειδικότερα, σε ένα εργαστήριο η ύπαρξη, εκτός των άλλων, εύφλεκτων αντιδραστηρίων και αερίων καθώς και οργανικών διαλυτών αποτελούν έναν σημαντικό παράγοντα πρόκλησης πυρκαγιών. Η κατανόηση των κινδύνων, η λήψη των κατάλληλων μέτρων προφύλαξης καθώς και οι ενδεδειγμένες αντιδράσεις σε περίπτωση που εκδηλωθεί πράγματι πυρκαγιά αποτελούν τα σημεία κλειδιά για την αποφυγή τραυματισμών αλλά και ζημιών.

Για να μη δημιουργηθεί αλλά και για να σβήσει μία φωτιά πρέπει να εμποδιστεί η συνύπαρξη τεσσάρων παραγόντων, που αποτελούν το λεγόμενο «τετράεδρο της φωτιάς»: καύσιμη ύλη, θερμότητα που να διατηρεί υψηλή τη θερμοκρασία, οξυγόνο και πηγή ανάφλεξης.

Η θερμοκρασία που απαιτείται για να ξεκινήσει και να διατηρηθεί μια φωτιά εξαρτάται από το καύσιμο υλικό (σημείο ή θερμοκρασία ανάφλεξης). Ιδιαίτερα όσον αφορά στα εύφλεκτα υγρά και αέρια, για να ξεκινήσει μια φωτιά θα πρέπει οι ατμοί του εύφλεκτου υγρού ή το αέριο να βρίσκονται σε κατάλληλη συγκέντρωση στον αέρα του εργασιακού χώρου (όρια αναφλεξιμότητας ή εκρηκτικότητας).

Συνήθως για να ξεκινήσει μία φωτιά απαιτείται μία πηγή έναυσης (υπάρχουν βέβαια και περιπτώσεις όπου μπορεί στην κατάλληλη θερμοκρασία να υπάρξει και αυτανάφλεξη, χωρίς δηλ. τη συνδρομή εξωτερικής φλόγας). Θερμές επιφάνειες, γυμνή φλόγα, ηλεκτρικά στοιχεία ή ακόμα και σπινθήρες που προέρχονται από στατικό ηλεκτρισμό μπορούν να αποτελέσουν πηγές ανάφλεξης.

Τέλος, η υψηλή θερμοκρασία είναι υπεύθυνη για την παραγωγή ελεύθερων ριζών που αποτελεί και τον κύριο μηχανισμό εξέλιξης του όλου φαινομένου.

Όταν η καύση εξελίσσεται με πολύ γρήγορο ρυθμό (π.χ. όταν υπάρχει μεγάλη συγκέντρωση ατμών ή όταν το εύφλεκτο υλικό βρίσκεται εντός περιορισμένων χώρων) αντί για απλή φωτιά το φαινόμενο που μπορεί να προκληθεί είναι η έκρηξη.

4 Ορισμοί και Χρήσιμες Γνώσεις

Πυρασφάλεια:

Με τον όρο πυρασφάλεια νοείται το σύνολο των μέτρων και των δραστηριοτήτων που λαμβάνονται για την πρόληψη, εξάλειψη ή τη μείωση στο ελάχιστο δυνατό βαθμό, των πυρκαγιών και την αντιμετώπιση των κινδύνων από αυτές.

Πυρκαγιά:

Με τον όρο πυρκαγιά νοείται η διαδικασία της καύσης κατά την οποία εκλύεται θερμότητα και ακτινοβολία.

Φωτιά:

Με τον όρο φωτιά νοείται η διαδικασία της καύσης, κατά την οποία εκδηλώνεται μια χημική αντίδραση οξείδωσης ενός καυσίμου με έντονη έκλυση θερμότητας και ακτινοβολίας. Για να δημιουργηθεί και να συντηρηθεί η φωτιά είναι απαραίτητη η ταυτόχρονη ύπαρξη των τεσσάρων παραγόντων του «τετράεδρου της φωτιάς».

Πρόληψη:

Να μην υπάρξουν τουλάχιστον τρεις από τους ανωτέρω παράγοντες ταυτόχρονα.

Καταπολέμηση:

Τρόπος κατάσβεσης αφαιρώντας οποιοδήποτε από τους παράγοντες συντήρησης της φωτιάς.

5 Επιπτώσεις Πυρκαγιών

Μία πυρκαγιά ή έκρηξη αποτελεί πηγή σοβαρών κινδύνων για τον άνθρωπο, οι οποίοι οφείλονται στην ανάπτυξη υψηλών θερμοκρασιών, στη μείωση της περιεκτικότητας του αέρα σε οξυγόνο, τον καπνό και τα αέρια παραπροϊόντα της καύσης, την κατάρρευση των δομικών κατασκευών κλπ.

- Οι **υψηλές θερμοκρασίες** μπορούν να επιδράσουν στον άνθρωπο:
 - ο Άμεσα σε περιπτώσεις επαφής με τη φωτιά, όποτε υπάρχει και σοβαρός κίνδυνος ανάφλεξης των ρούχων αλλά και εγκαυμάτων.
 - ο Με τη μορφή ισχυρής θερμικής ακτινοβολίας. Η υψηλή θερμοκρασία προκαλεί αφυδάτωση (εξάτμιση του νερού που είναι κύριο στοιχείο του ανθρώπινου σώματος) και εγκαύματα που μπορεί να οδηγήσουν στο θάνατο.
 - ο Με την επαφή με θερμές αέρια μάζες (υπερθερμία, αφυδάτωση, σοκ, εγκαύματα, αναπνευστικά προβλήματα, καρδιακά προβλήματα, κ.α.).
- Κατά τη διάρκεια μιας πυρκαγιάς καταναλώνεται **οξυγόνο**, γεγονός που μπορεί να προκαλέσει αίσθηση πνιγμού, συμπτώματα ασφυξίας και τελικά θάνατο.
- Εξαιτίας των υψηλών θερμοκρασιών, υποβαθμίζονται ή καταστρέφονται τα **φέροντα στοιχεία** των κτιρίων και μπορεί να προκληθούν καταρρεύσεις δομικών στοιχείων με σοβαρές συνέπειες για τους ανθρώπους που βρίσκονται εντός του κτιρίου.
- Στις περιπτώσεις **εκρήξεων** είναι πιθανόν να υπάρξουν σοβαροί τραυματισμοί ή/και θάνατοι από το ωστικό κύμα καθώς και από θραύσματα.

- Τα **καυσαέρια** αποτελούνται συνήθως από ορατά κατάλοιπα της καύσης που χαρακτηρίζονται με τον όρο καπνός (αιωρούμενα σωματίδια άνθρακα και πίσσας) και από διάφορες χημικές ενώσεις. Οι **δυσμενείς επιπτώσεις από τα καυσαέρια** μπορεί να οφείλονται:
 - ο Στην **εναπόθεση αιθάλης στους πνεύμονες**,
 - ο Στην **παραγωγή μονοξειδίου του άνθρακα**, η εισπνοή του οποίου ακόμα και για λίγα λεπτά της ώρας είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη και μπορεί να προκαλέσει ασφυξία επειδή εκτοπίζει το οξυγόνο και μειώνει την ποσοστιαία συμμετοχή του στο μίγμα της αναπνοής,
 - ο Στη φύση των παραγόμενων καυσαερίων που μπορεί να περιέχουν μεγάλη ποικιλία ενοχλητικών ή και **επικίνδυνων χημικών ενώσεων και αερίων και εξαρτώνται από το είδος των καιγόμενων υλικών** (στα δελτία δεδομένων ασφαλείας προϊόντων υπάρχουν βασικές πληροφορίες σχετικά με τις επικίνδυνες ουσίες που ενδεχομένως παράγονται όταν καίγεται ένα υλικό).

Οι υλικές ζημιές εξαιτίας μιας πυρκαγιάς μπορεί να είναι:

- καταστροφές στο υλικό περιεχόμενο, τον εξοπλισμό και το περίβλημα του χώρου,
- καταστροφή των φερόντων στοιχείων (υποστυλώματα, δοκοί) και τελική αχρήστευση ή κατάρρευση του κτιρίου,
- καταστροφές από μετάδοση ή επέκταση της πυρκαγιάς σε γειτονικούς χώρους,
- έμμεσες ζημιές από τη μερική ή ολική, προσωρινή ή οριστική διακοπή χρήσης της κατασκευής.

6 Κατηγορίες Πυρκαγιών

Σύμφωνα με την Αμερικάνικη NFPA (National Fire Protection Agency) οι πυρκαγιές ταξινομούνται σε πέντε βασικές κατηγορίες:

ΣΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΗΛΩΝΟΥΝ ΤΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

Πυρκαγιές στερεών υλικών (π.χ. ξύλα, χαρτί, υφάσματα, ελαστικά, πλαστικά, άχυρα κλπ.).

Πυρκαγιές υγρών καυσίμων (π.χ. οινόπνευμα, βενζίνη, έλαια, λίπη, αιθέρες, λάκες, παραφίνες κλπ.).

Πυρκαγιές αερίων καυσίμων (π.χ. μεθάνιο, προπάνιο, βουτάνιο, ασετυλίνη, υδρογόνο κλπ.).

Πυρκαγιές μετάλλων (π.χ. νάτριο, κάλιο, τιτάνιο, ζirkόνιο, μαγνήσιο κλπ.).

Πυρκαγιές κατηγοριών A,B,C,D, παρουσία ηλεκτρικού ρεύματος.

Όπου στον παρακάτω πίνακα ακολουθεί η Ευρωπαϊκή κατηγοριοποίηση με τις σχετικές αντιστοιχίες της Αμερικής:

Αμερική	Ευρώπη	Καύσιμο Υλικό
Κατηγορία A	Κατηγορία A	Συνήθη Καύσιμα Υλικά
Κατηγορία B	Κατηγορία B	Εύφλεκτα Υγρά
	Κατηγορία C	Εύφλεκτα Αέρια
Κατηγορία C	Κατηγορία E (έχει καταργηθεί)	Ηλεκτρολογικός Εξοπλισμός
Κατηγορία D	Κατηγορία D	Δραστικά (Εύφλεκτα) Μέταλλα
Κατηγορία E	Κατηγορία F	Μαγειρικά Λίπη & Έλαια

7 Μέτρα Πρόληψης

Μία πυρκαγιά μπορεί να ξεκινήσει οπουδήποτε και οποτεδήποτε και οι συνέπειες της μπορεί να είναι ανυπολόγιστες (απώλεια ανθρώπινων ζωών, υλικές ζημιές σε κτίρια, εξοπλισμό, κλπ.).

Προκειμένου να πραγματοποιηθούν με επιτυχία οι ενέργειες για την προετοιμασία και την πρόληψη, μέγιστης σημασίας είναι:

- Η λήψη και τήρηση των απαραίτητων μέτρων ασφαλείας.
- Η διενέργεια τακτικών ελέγχων για την τήρηση των μέτρων ασφαλείας.
- Ο καθορισμός ρόλων και διαδικασιών που πρέπει να εφαρμόζονται από τους αρμόδιους υπαλλήλους του κτιρίου.
- Ο ορισμός Ομάδας Πυροπροστασίας (ΟΠ)
- Η εκπαίδευση της ομάδας πυροπροστασίας και του προσωπικού.
- Η διενέργεια ασκήσεων εκκένωσης με τη συμμετοχή όλου του προσωπικού.

Ενέργειες πρόληψης:

- Λήψη κατάλληλων μέτρων πυροπροστασίας είτε βάσει εγκεκριμένης μελέτης πυροπροστασίας, είτε βάσει γνωμοδότησης της πυροσβεστικής υπηρεσίας.
- Όλα τα μέσα πυροπροστασίας (πυροσβεστήρες – πυροσβεστικές φωλιές – κομβία αναγγελίας πυρκαγιάς) πρέπει να φέρουν κατάλληλη σήμανση της θέσης τους και να συντηρούνται βάσει προδιαγραφών και νομοθεσίας.
- Οι πυροσβεστήρες πρέπει να είναι συντηρημένοι όπως προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία.
- Κατάστρωση σχεδίου εκκένωσης και διενέργεια ασκήσεων ετοιμότητας.
- Ανάρτηση ενημερωμένων σχεδίων διαφυγής σε όλους τους χώρους και σήμανση των εξόδων κινδύνου.
- Οργάνωση και εκπαίδευση του προσωπικού σε Ομάδες Πυροπροστασίας για την αντιμετώπιση περιστατικών έκτακτων αναγκών.
- Όλα τα μέσα πυροπροστασίας πρέπει να είναι προσβάσιμα.
- Οι οδοί διαφυγής και οι εξόδοι κινδύνου πρέπει να διατηρούνται ελεύθερες και να φέρουν κατάλληλη σήμανση. Ειδικά για τις εξόδους κινδύνου, αυτές θα πρέπει να είναι προσβάσιμες, προσπελάσιμες και να οδηγούν από το συντομότερο δρόμο στο ύπαιθρο ή σε ασφαλή περιοχή.
- Τακτικός έλεγχος – συντήρηση των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων.

Παρατίθενται ακολούθως κάποιες κατευθυντήριες οδηγίες και συμβουλές που αφορούν κυρίως την διαχείριση στερεών καύσιμων υλικών (κατηγορία Α) καθώς και των εύφλεκτων υγρών (κατηγορία Β), έτσι ώστε να περιοριστούν όσο το δυνατόν οι αφορμές για την εκδήλωση κάποιας φωτιάς.

Καύσιμα Υλικά Κατηγορίας Α

Τα καύσιμα υλικά κατηγορίας Α περιλαμβάνουν όλα τα κοινά εύφλεκτα υλικά (ξύλο, μαλλί, χαρτί, υφάσματα, ελαστικά και πλαστικά) τα οποία βρίσκονται σε οποιοδήποτε χώρο. Η ασφαλής διαχείριση των καύσιμων υλικών κατηγορίας Α περιλαμβάνει τα παρακάτω:

- Την καθημερινή αποκομιδή των καύσιμων στερεών υλικών. Αν υπάρχουν τέτοια υλικά συγκεντρωμένα σε περιοχές όπως διάδρομοι, σκάλες ή υπόγεια, φροντίστε για την άμεση απομάκρυνσή τους.
- Διατηρείτε τα καύσιμα στερεά υλικά μακριά από πηγές ανάφλεξης.
- Φροντίζετε την καθαριότητα του χώρου. Μην αφήνετε άχρηστα αντικείμενα εκτεθειμένα και σε τυχαία σημεία στο χώρο. Συλλέγετε τα ράκη και τα προς διάθεση υλικά στα ειδικά καλαθάκια αχρήστων (κατά προτίμηση μεταλλικά).
- Καπνίζετε σε περιοχές με σήμανση για τέτοια χρήση. Σβήνετε τα τσιγάρα σας στα εξωτερικά τασάκια που προορίζονται γι' αυτό τον σκοπό. Αν χρησιμοποιείτε

επιτραπέζιο τασάκι μην αδειάζετε το περιεχόμενό του σε καλάθια ακρήστων αν δεν βεβαιωθείτε πρώτα ότι τα αποτοίγαρα έχουν σβήσει τελείως.

- Διατηρείτε όλες τις περιοχές και διαδρόμους καθαρούς ώστε σε περίπτωση πυρκαγιάς να είναι εύκολα προσβάσιμοι ενώ παράλληλα να εμποδιστεί κατά το δυνατόν η εξάπλωσή της
- Χρησιμοποιείτε τις ηλεκτρικές παροχές με προσοχή. Μην υπερφορτώνετε τα ηλεκτρικά κυκλώματα με πολύμπριζα, προεκτάσεις (μπαλαντέζες) ή άλλες συσκευές μεγάλης ισχύος. Κλείνετε πάντα τα μάτια της κουζίνας.

Καύσιμα Υλικά Κατηγορίας Β

Τα καύσιμα υλικά κατηγορίας Β περιλαμβάνουν εύφλεκτα και καύσιμα υγρά (διαλύτες, έλαια, γράσα, βερνίκια, κλπ.). Η ασφαλής διαχείριση των καυσίμων υγρών κατηγορίας Β περιλαμβάνει τα παρακάτω:

- Χρησιμοποιείτε μόνο εγκεκριμένα δοχεία, εξοπλισμό και συσκευές κατάλληλα για εύφλεκτα υλικά.
- Ποσότητες εύφλεκτων υγρών μεγαλύτερες από 38lt αποθηκεύονται σε εγκεκριμένα ερμάρια ή χώρους κατάλληλα για σκοπό αυτό.
- Σημειώνετε ευκρινώς και με ακρίβεια το περιεχόμενο σε κάθε δοχείο.
- Χρησιμοποιείτε μόνο εγκεκριμένες αντλίες για την μετάγγιση εύφλεκτων υγρών από δεξαμενές ή βαρέλια.
- Εύφλεκτα υγρά κατηγορίας Ι δεν πρέπει να μεταγγίζονται εκτός και αν και τα δυο δοχεία είναι γειωμένα έτσι ώστε να εμποδίζεται η δημιουργία στατικού ηλεκτρισμού. Δοχεία από γυαλί ή από άλλα μη αγώγιμα υλικά με χωρητικότητα έως 20lt μπορούν να πληρωθούν χωρίς ιδιαίτερες προφυλάξεις.
- Αποθηκεύεται και χρησιμοποιείτε εύφλεκτα υγρά και αέρια (κατηγορίες Β & C) σε συγκεκριμένες τοποθεσίες όπου δεν υπάρχουν πηγές ανάφλεξης (π.χ. θερμαντικά σώματα και μανδύες, μη εγκεκριμένος ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, σπινθήρες, γυμνές φλόγες κλπ.).
- Χρησιμοποιείτε με προσοχή εύφλεκτα ως μέσα καθαρισμού (π.χ. ακετόνη, αλκοόλη) περιορίζοντας την ποσότητα του υγρού και παρέχοντας επαρκή αερισμό ώστε να περιοριστεί ο κίνδυνος ανάφλεξης ενώ παράλληλα να μην δημιουργηθούν προβλήματα κατά την εισπνοή.
- Μην χρησιμοποιείτε ή αποθηκεύετε εύφλεκτα υγρά σε διαδρόμους, σκάλες ή περιοχές που κανονικά χρησιμεύουν ως έξοδοι.
- Μην διενεργείτε εργασίες συγκόλλησης ή κοπής χρησιμοποιώντας ηλεκτρολογικό εξοπλισμό και συσκευές κοντά σε εύφλεκτα υγρά και αέρια.
- Αποφεύγετε την επαφή με θερμά σώματα, γυμνή φλόγα ή το κάπνισμα κοντά σε εύφλεκτα υγρά και αέρια.
- Γνωρίζετε την θέση και πώς να χρησιμοποιείτε τον πλησιέστερο φορητό πυροσβεστήρα κατάλληλο για την κατάσβεση πυρκαγιών τύπου Β ή C.

8 Μέτρα Προστασίας

Κάθε εργαζόμενος είναι απαραίτητο να γνωρίζει τα κάτωθι:

- Τα σημεία συναγερμού για την εξαγγελία πυρκαγιάς.
- Τις θέσεις των πυροσβεστήρων και των πυροσβεστικών φωλιών.
- Τουλάχιστον δύο διόδους εκκένωσης/ διαφυγής.
- Τα τηλέφωνα ανάγκης για την αναγγελία πυρκαγιάς.
- Το καθορισμένο σημείο συνάντησης σε περίπτωση εκκένωσης του κτιρίου.
- Τις διαδικασίες αντίδρασης σε περίπτωση πυρκαγιάς όπως αυτές περιγράφονται ακολούθως.

9 Τύποι πυροσβεστήρων

Ακολουθεί ενημέρωση για μερικούς τύπους πυροσβεστήρων που μπορεί να συναντήσουν οι εργαζόμενοι στο κτίριο IBE & INN και οι χρήσεις τους.

Πυροσβεστήρες νερού: (δεν υπάρχουν σε εργαστήρια) είναι κατάλληλοι για την κατάσβεση πυρκαγιών της κατηγορίας **A** (χαρτιά, ξύλα, κλπ.), αλλά όχι των κατηγοριών **B, C, D** και **E** που περιλαμβάνουν εύφλεκτα υγρά και αέρια, φωτιές σε ενεργά ηλεκτρικά κυκλώματα καθώς και πυρκαγιές δραστικών μετάλλων. Σε αυτές τις περιπτώσεις οι συγκεκριμένοι πυροσβεστήρες μπορούν να προκαλέσουν μεγαλύτερη διασπορά της πυρκαγιάς ή να αποδειχθούν εξαιρετικά επικίνδυνοι.

Πυροσβεστήρες ξηράς κόνεως: είναι κατάλληλοι (αναλόγως του τύπου τους) για την κατάσβεση πυρκαγιών των κατηγοριών **A, B, C,** και **E** και είναι απ' τις καλύτερες επιλογές για την αντιμετώπιση των συνηθών πυρκαγιών που εκδηλώνονται. Πλεονεκτούν έναντι άλλων τύπων πυροσβεστήρων διότι καλύπτουν το φλεγόμενο υλικό με μία άκαυστη στρώση που μειώνει την πιθανότητα αναζωπύρωσης. Οι πυροσβεστήρες ξηράς κόνεως υπάρχουν σε δύο τύπους:

- Τύπου BCE που περιέχουν όξινο ανθρακικό Νάτριο ή Κάλιο (sodium or potassium bicarbonate).
- Τύπου ABCE που περιέχουν φωσφορικό αμμώνιο (ammonium phosphate).

** Οι πυροσβεστήρες ξηράς κόνεως μπορεί να είναι αρκετά διαβρωτικοί για ορισμένα μέταλλα όπως το αλουμίνιο. Πιο συγκεκριμένα οι πυροσβεστήρες τύπου ABCE είναι πολύ περισσότερο διαβρωτικοί από τους πυροσβεστήρες BCE επειδή το φωσφορικό αμμώνιο που περιέχουν μπορεί να υποστεί υδρόλυση σχηματίζοντας φωσφορικό οξύ καθώς και για το γεγονός ότι το λιωμένο πυροσβεστικό μέσο μπορεί να εισέλθει σε πολύ λεπτές ρωγμές.*

Για τους ανωτέρω λόγους οι πυροσβεστήρες ξηράς κόνεως τύπου ABCE δεν συνίσταται για χρήση σε αεροσκάφη και ηλεκτρονικά όπως Η/Υ, σαρωτές MRI και επιστημονικά όργανα.

Πυροσβεστήρες διοξειδίου του άνθρακα (CO₂): είναι κατάλληλοι για πυρκαγιές κατηγορίας B, C και E. Δεν λειτουργούν καλά με τις πυρκαγιές κατηγορίας A επειδή τα συγκεκριμένα υλικά υφίστανται συνήθως αναζωπύρωση. Το πλεονέκτημα των πυροσβεστήρων σε σχέση με αυτών της ξηράς κόνεως είναι ότι δεν αφήνουν μετά την κατάσβεση κάποιο επιβλαβές υπόλειμμα. Για τον λόγο αυτό οι πυροσβεστήρες CO₂ είναι καλή επιλογή για πυρκαγιές σε ηλεκτρικά κυκλώματα ή ευαίσθητα επιστημονικά όργανα συμπεριλαμβανομένων και των Η/Υ. Κατά την αποπλήρωσή τους, το ακροφύσιο των πυροσβεστήρων CO₂ ψύχεται εξαιρετικά, με ενδεχόμενο να προκληθούν σοβαρά εγκαύματα αν το αγγίξετε με γυμνά χέρια. Ποτέ μην στρέφετε το ακροφύσιο προς την κατεύθυνση οποιoδήποτε ατόμου. Σημειώστε ότι οι πυροσβεστήρες CO₂ δεν εγκρίνονται για κατάσβεση πυρκαγιών κατηγορίας D επειδή το CO₂ αντιδρά με υλικά όπως το μεταλλικό Νάτριο, τα αντιδραστήρια Grignard καθώς και τα alkylolithiums.

Πυροσβεστήρες μετάλλου/ σκόνης: είναι κατάλληλοι για δραστικά μέταλλα (πυρκαγιές κατηγορίας D) και κατασβήνουν την πυρκαγιά απλά καλύπτοντάς την. Η πιο κοινή γόμωση σε αυτού του είδους τους πυροσβεστήρες είναι το χλωριούχο νάτριο, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν και άλλες εναλλακτικές. Ανάλογα με τα δραστικά μέταλλα που χρησιμοποιείται στο εργαστήριο θα πρέπει να διαθέτετε και τον ενδεδειγμένο τύπο πυροσβεστήρα. Οι ακόλουθοι τύποι πυροσβεστήρων για την κατηγορία πυρκαγιών D είναι διαθέσιμοι:

- Χλωριούχου Νατρίου: είναι κατάλληλοι για την κατάσβεση πυρκαγιών που περιλαμβάνουν μεταλλικό μαγνήσιο, νάτριο, κάλιο, κράματα νατρίου/ καλίου, ουράνιο και αλουμίνιο σε σκόνη. Η θερμότητα από την φωτιά λιώνει το κατασβεστικό μέσο δημιουργώντας μια κρούστα η οποία παρεμποδίζει την επαφή με τον αέρα ενώ παράλληλα διαχέει την θερμότητα.
- Μεταλλικός χαλκός σε σκόνη: προτιμάται για την κατάσβεση πυρκαγιών από λίθιο ή κράματα λιθίου. Ο συγκεκριμένος τύπος πυροσβεστήρα αναπτύχθηκε σε συνεργασία με το Αμερικάνικο πολεμικό ναυτικό και είναι το μόνο γνωστό μέσο για την καταπολέμηση πυρκαγιών από λίθιο το οποίο μάλιστα προσκολλάται σε κάθετες επιφάνειες καθιστώντας το ιδανικό για την κατάσβεση έρπουσων ή σε τρεις διαστάσεις πυρκαγιών.
- Σκόνης Γραφίτη: είναι επίσης σχεδιασμένοι για χρήση σε πυρκαγιές λιθίου. Η γόμωση αυτή είναι κατάλληλη για φωτιές που περιλαμβάνουν μέταλλα με υψηλό σημείο τήξεως όπως ζirkόνιο και τιτάνιο.
- Ειδικής σχεδίασης πυροσβεστήρες ξηράς κόνεως με βάση το όξινο ανθρακικό νάτριο οι οποίοι ενδείκνυνται για την κατάσβεση πυρκαγιών των περισσότερων αλκυλαλογονιδίων (metal alkyls) καθώς και των πυροφορικών υγρών τα οποία αναφλέγονται σε επαφή με τον αέρα, όπως το τριαιθυλ-αργίλιο.

- Ειδικής σχεδίασης πυροσβεστήρες ξηράς κόνεως με βάση το ανθρακικό νάτριο οι οποίοι ενδείκνυνται για την κατάσβεση πυρκαγιών που περιλαμβάνουν μεταλλικό νάτριο, κάλιο, καθώς και κράματα νατρίου/ καλίου. Οι πυροσβεστήρες αυτού του τύπου συνιστώνται σε περιπτώσεις όπου η διάβρωση του ανοξείδωτου χάλυβα πρέπει να διατηρηθεί στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο.

Πυροσβεστήρες υγρού χημικού μέσου: Οι πυροσβεστήρες αυτού του τύπου είναι οι πλέον κατάλληλοι για την κατάσβεση πυρκαγιών σε εξοπλισμό εστίασης (κατηγορία F). Περιέχουν ένα υγρό χημικό μέσο, χαμηλού ΡΗ, που βασίζεται στο οξικό κάλιο. Η αποπλήρωση λαμβάνει χώρα με την μορφή εκνεφώματος το οποίο ψύχει τον εξοπλισμό ενώ παράλληλα παρεμποδίζει τη διασπορά των ελαίων και λιπών καθώς και πιθανές αναζωπυρώσεις της φωτιάς. Οι πυροσβεστήρες αυτού του τύπου είναι κατάλληλοι και για την κατάσβεση πυρκαγιών σε ψησταριές.

Ο παρακάτω πίνακας παραθέτει συνοπτικά τις κατηγορίες πυρκαγιών και τον κατάλληλο τύπο πυροσβεστήρα για την κατάσβεσή τους.

Καύσιμα Υλικά	Τύπος Πυροσβεστήρα
Συνήθη καύσιμα υλικά, όπως προϊόντα κυτταρίνης, ξύλο, χαρτί, ύφασμα, πλαστικά ή ελαστικά.	Νερού, Ξηράς κόνεως (ABC), αλογονομένου μέσου (Halon).
Εύφλεκτα υγρά ή αέρια όπως έλαια, βενζίνη, αλκοόλη και διαλύτες.	CO ₂ , Ξηράς Κόνεως (BC or ABC), αλογονομένου μέσου (Halon).
Ενεργά ηλεκτρικά κυκλώματα ή εξοπλισμός.	CO ₂ , Ξηράς κόνεως, (BC or ABC), αλογονομένου μέσου (Halon).
Δραστικά μέταλλα όπως μαγνήσιο, θόριο, Ουράνιο, Κάλιο, ή Νάτριο.	Σκόνης G-1 powder (ειδικός γραφίτης) ή Met-L-X (Χλωριούχο Νάτριο).
Φωτιά σε εξοπλισμό εστίασης που περιλαμβάνει μαγειρικά λίπη και έλαια.	Υγρού χημικού μέσου.

10 Οργάνωση Διαδικασίας Εκκένωσης Κτιρίου

Σκοπός της διαδικασίας είναι η γρήγορη και ασφαλής απομάκρυνση του προσωπικού και των επισκεπτών του ΕΚΕΦΕ «Δ» από τους κτιριακούς χώρους του κτιρίου IBE & INN σε περίπτωση επικίνδυνης κατάστασης.

Η ενεργοποίηση της διαδικασίας γίνεται:

Α) Μέσω του Συστήματος Συναγερμού.

Β) Μέσω εντολής από τον Αρχηγό Πυροπροστασίας προς τα μέλη της Ομάδας Πυροπροστασίας.

10.1 Ομάδα Πυροπροστασίας

Για τη Διαδικασία Εκκένωσης οργανώνεται η Ομάδα Πυροπροστασίας, η οποία απαρτίζεται από τα παρακάτω μέλη:

ΟΜΑΔΑ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ		
ΚΤΙΡΙΟ IBE & INN		
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ	ΟΝΟΜ/ΜΟ	ΤΗΛ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΑΡΧΗΓΟΣ	ΖΗΣΙΜΟΣ ΑΓΓΕΛΗΣ	Εσωτερικό: 3234 Κινητό: 6945466271
ΥΠΑΡΧΗΓΟΣ/ ΟΜΑΔΑΡΧΗΣ	ΓΑΒΡΙΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Εσωτερικό: 3065
Υπόγειο		
ΜΕΛΟΣ	ΑΝΑΣΤ. ΚΟΤΖΙΑΣ (Υπ.)	Εσωτερικό: 3614
ΜΕΛΟΣ	ΚΩΝ. ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ (Αν. Υπ.)	Εσωτερικό: 3518/ 3552
ΙΣΟΓΕΙΟ		
ΜΕΛΟΣ	ΔΗΜ. ΚΛΕΤΣΑΣ (Υπ.)	Εσωτερικό: 3561/ 3565
ΜΕΛΟΣ	ΠΟΛΥΚ. ΦΑΛΑΡΑΣ (Υπ.)	Εσωτερικό: 3644/ 3632
ΜΕΛΟΣ	ΑΝΑΣΤ. ΠΡΟΜΠΟΝΑ (Αν. Υπ.)	Εσωτερικό: 3566/ 3567
ΜΕΛΟΣ	ΧΑΡ. ΠΡΑΤΣΙΝΗΣ (Αν. Υπ.)	Εσωτερικό: 3572/ 3561
ΜΕΛΟΣ	ΚΥΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Αν. Υπ.)	Εσωτερικό: 3647/ 3646/ 3634
Α' ΟΡΟΦΟΣ		
ΜΕΛΟΣ	ΙΩΑΝ. ΑΛΜΥΡΑΝΤΗΣ (Υπ.)	Εσωτερικό: 3618/ 3619
ΜΕΛΟΣ	ΜΙΧΑΗΛ ΑΡΚΑΣ (Υπ.)	Εσωτερικό: 3796/ 3962/ 3965
ΜΕΛΟΣ	ΓΕΡ. ΒΟΥΤΣΙΝΑΣ (Αν. Υπ.)	Εσωτερικό: 3579/ 3622
ΜΕΛΟΣ	ΔΗΜ. ΤΣΙΟΥΡΒΑΣ (Αν. Υπ.)	Εσωτερικό: 3616/ 3638
ΧΕΙΡΙΣΤΕΣ		
ΜΕΛΟΣ	ΑΓΓ. ΧΡΟΝΗ	Εσωτερικό: 3626
ΜΕΛΟΣ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΙΤΣΙΟΥ	Εσωτερικό: 3615
ΜΕΛΟΣ	ΣΩΚΡ. ΑΥΓΕΡΗΣ	Εσωτερικό: 3622
ΜΕΛΟΣ	ΘΩΜΑΪΣ ΣΟΥΡΛΙΓΚΑ	Εσωτερικό: 3576
ΜΕΛΟΣ	ΜΕΤ. ΒΛΑΣΣΗ	Εσωτερικό: 3574
ΜΕΛΟΣ	ΑΓΓ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ	Εσωτερικό: 3962
ΜΕΛΟΣ	ΙΩΑΝ. ΛΑΖΑΡΟΥ	Εσωτερικό: 3623
ΜΕΛΟΣ	ΦΩΤ. ΚΑΤΣΑΡΟΣ	Εσωτερικό: 3671
ΜΕΛΟΣ	ΔΙΟΝ. ΒΟΥΡΛΟΥΜΗΣ	Εσωτερικό: 3624/ 3795
ΜΕΛΟΣ	ΓΕΩΡ. ΠΙΣΤΟΛΗΣ	Εσωτερικό: 3637/ 3422
ΜΕΛΟΣ	ΑΝΑΣΤ. ΧΙΣΚΙΑ	Εσωτερικό: 3643/ 3633
ΜΕΛΟΣ	ΚΥΡ. ΠΑΠΑΔΟΚΩΣΤΑΚΗ	Εσωτερικό: 3661/ 3639
ΜΕΛΟΣ	ΕΥΑΓΓ. ΦΑΒΒΑΣ	Εσωτερικό: 3636
ΜΕΛΟΣ	ΘΕΟΔ. ΣΤΕΡΙΩΤΗΣ	Εσωτερικό: 3614
ΜΕΛΟΣ	ΜΕΡ. ΣΑΝΟΠΟΥΛΟΥ	Εσωτερικό: 3785/ 3620

10.2 Γενικά Καθήκοντα – Υποχρεώσεις – Αρμοδιότητες

Αρχηγός Πυροπροστασίας

- Ορίζει τον Υπαρχηγό και τα μέλη της Ομάδας Πυροπροστασίας.
- Υποβάλλει προτάσεις αναβάθμισης και ενίσχυσης του επιπέδου πυροπροστασίας του κέντρου, ενημερώνει τον υπεύθυνο για προβλήματα που ανακύπτουν και συμβάλλει στην επίλυσή τους.
- Διατηρεί φάκελο πυροπροστασίας σχετικά με τα καθήκοντά του.
- Ορίζει τυχόν ειδικά καθήκοντα μελών της Ομάδας για τη διασφάλιση της μέγιστης δυνατής λειτουργικότητας και αποτελεσματικότητας αυτής σε περίπτωση πυρκαγιάς.
- Σχεδιάζει και καταρτίζει τα προγράμματα ενημέρωσης, εκπαίδευσης και ασκήσεων και σημαίνει τους εκτάκτους συναγερμούς, κατόπιν συνεννόησης με τον υπεύθυνο του κέντρου.
- Μεριμνά ώστε να αναρτώνται σε κατάλληλα σημεία, σκαριφήματα πυροσβεστικού ενδιαφέροντος (οδεύσεις διαφυγής, έξοδοι κινδύνου, κλιμακοστάσια, χώροι συγκέντρωσης, μέσα πυροπροστασίας κ.α.).
- Ενημερώνει τον υπεύθυνο του κέντρου για τυχόν απαίτηση συντήρησης, επισκευής, αντικατάστασης ή συμπλήρωσης των μέσων πυροπροστασίας.
- Μεριμνά για την τακτική επιθεώρηση των χώρων σε ότι αφορά την ευταξία και καθαριότητα αυτών, τη διατήρηση ελεύθερων οδεύσεων διαφυγής – εξόδων κινδύνου, την προσβασιμότητα των πυροσβεστικών μέσων και την ευχρηστία αυτών.
- Συμβουλευεται την οικεία Πυροσβεστική Υπηρεσία σε θέματα πυροπροστασίας, εκπαίδευσης κ.α. εφόσον κρίνει ότι αυτό απαιτείται.
- Πραγματοποιεί την εκπαίδευση και ενημέρωση της Ομάδας Πυροπροστασίας και του προσωπικού της επιχείρησης.
- Αναρτά πίνακα σύνθεσης της Ομάδας Πυροπροστασίας.
- Γνωστοποιεί ή καθορίζει χώρο συγκέντρωσης για τις περιπτώσεις που επιβάλλεται εκκένωση του κτιρίου και αποφασίζει για την εκκένωση, εφόσον από τις περιστάσεις αυτό απαιτείται.
- Λαμβάνει κάθε άλλο προληπτικό μέτρο ανάλογα με τις συνθήκες που δημιουργούνται κάθε φορά για εξάλειψη ή μείωση των προϋποθέσεων εκδήλωσης πυρκαγιάς ή συναφούς κινδύνου.
- Πρέπει να έχει πάντα διαθέσιμη λίστα με τα μέλη (ονόματα – τηλέφωνα) που απαρτίζουν την Ομάδα Πυροπροστασίας.
- Πρέπει να έχει το ασύρματο/ κινητό τηλέφωνο μαζί του προκειμένου να μπορεί να επικοινωνήσει ανά πάσα στιγμή με τα μέλη της ομάδας πυρασφάλειας.
- Οφείλει να γνωρίζει τις Εξόδους Κινδύνου και τα σημεία συγκέντρωσης.
- Είναι ενημερωμένος ως προς τη διαθεσιμότητα της Ομάδας Πυροπροστασίας. Ο αρχηγός ενημερώνεται καθημερινά από όλα τα άτομα που απαρτίζουν την ομάδα

πυροπροστασίας μέσω email, για την παρουσία τους στο κτίριο. Επίσης, ο Αρχηγός πρέπει να ενημερώνει τον Υπαρχηγό σε περίπτωση απουσίας του από το κτίριο.

Υπαρχηγός Πυροπροστασίας

- Είναι άμεσος συνεργάτης του Αρχηγού της Ομάδας Πυροπροστασίας και υποστηρίζει αυτόν σύμφωνα με τις εντολές του.
- Αναπληρώνει τον Αρχηγό της Ομάδας Πυροπροστασίας στα καθήκοντά του σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος αυτού.
- Πρέπει να έχει πάντα διαθέσιμη λίστα με τα μέλη (ονόματα – τηλέφωνα) που απαρτίζουν την Ομάδα Πυροπροστασίας.
- Πρέπει να έχει το ασύρματο τηλέφωνο μαζί του προκειμένου να μπορεί να επικοινωνήσει ανά πάσα στιγμή με όσους απαρτίζουν την ομάδα πυρασφάλειας.
- Οφείλει να γνωρίζει τα μέσα πυροπροστασίας (φορητοί πυροσβεστήρες) καθώς και τη χρήση τους.
- Οφείλει να γνωρίζει τις Εξόδους Κινδύνου και το Σημείο Συγκέντρωσης.
- Είναι ενημερωμένος ως προς τη διαθεσιμότητα της Ομάδας Πυροπροστασίας. Ο Υπαρχηγός ενημερώνεται καθημερινά από όλα τα άτομα που απαρτίζουν την ομάδα πυροπροστασίας μέσω email, για την παρουσία τους στο κτίριο. Επίσης, ο Υπαρχηγός ενημερώνεται από τον Αρχηγό σε περίπτωση απουσίας του από το κτίριο.

Μέλη Ομάδας Πυροπροστασίας

Παράλληλα με τη κύρια ενασχόλησή τους μεριμνούν για την κάλυψη των αναγκών πυροπροστασίας και ειδικότερα:

- Εκτελούν τις εντολές του Αρχηγού και Υπαρχηγού της Ομάδας και τους υποστηρίζουν στις ενέργειές τους.
- Παρακολουθούν την προβλεπόμενη εκπαίδευση και ενημέρωση, συμμετέχουν στις ασκήσεις και εξασκούνται στο σωστό χειρισμό των μέσων πυροπροστασίας (πυροσβεστήρες, συστήματα πυρόσβεσης κλπ.).
- Γνωρίζουν τις θέσεις και τη χρήση των πυροσβεστικών μέσων της επιχείρησης, τα σημεία των πινάκων ηλεκτρικού ρεύματος και άλλων ειδικών ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και χώρων, των κομβίων συναγερμού, καθώς και τους τηλεφωνικούς αριθμούς κλήσης των Υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης.
- Γνωρίζουν επαρκώς τον τομέα ευθύνη τους και τους επικίνδυνους χώρους.
- Αναφέρουν στον Αρχηγό ή Υπαρχηγό της Ομάδας οποιαδήποτε βλάβη ή δυσλειτουργία των μέσων πυροπροστασίας, καθώς και την πιθανή ύπαρξη συνθηκών πρόκλησης πυρκαγιάς ή άλλης πιθανής επικίνδυνης κατάστασης.
- Πρέπει να έχουν ασύρματα/ κινητά τηλέφωνα μαζί τους προκειμένου να μπορούν να επικοινωνήσουν ανά πάσα στιγμή με όσους απαρτίζουν την Ομάδα Πυροπροστασίας.

- Πρέπει να γνωρίζουν που βρίσκεται ο ατομικός εξοπλισμός που πρέπει να χρησιμοποιήσουν σε περίπτωση εκκένωσης και να ελέγχουν την κατάστασή τους.
- Προτείνεται όλα τα άτομα που απαρτίζουν την ομάδα πυροπροστασίας να ενημερώνουν μέσω email τον Αρχηγό ή τον Υπαρχηγό για την παρουσία τους στο κτίριο.

Σε περίπτωση πυρκαγιάς ή άλλου συναφούς κινδύνου ενεργούν ως ακολούθως:

- α) Προβαίνουν στην άμεση σήμανση συναγερμού, ενημερώνουν τον Αρχηγό ή Υπαρχηγό της Ομάδας και ειδοποιούν την Πυροσβεστική.
- β) Σπεύδουν και ενισχύουν τις προσπάθειες πυρόσβεσης των εργαζομένων στο τμήμα που κινδυνεύει.
- γ) Επεμβαίνουν για την καταστολή της πυρκαγιάς, τον περιορισμό και εξάλειψη του κινδύνου και πραγματοποιούν, εφόσον απαιτείται, παράλληλη διάσωση ατόμων που κινδυνεύουν.
- δ) Ειδοποιούν τον Αρχηγό ή τον Υπαρχηγό της Ομάδας για αγνοούμενους ή εγκλωβισμένους.

Υποχρεώσεις προσωπικού

Οι εργαζόμενοι στο κτίριο, παράλληλα με τα κύρια καθήκοντά τους, ενημερώνονται επαρκώς στα θέματα πυροπροστασίας αυτής και παρέχουν την αναγκαία υποστήριξη στην Ομάδα Πυροπροστασίας.

Σε περίπτωση εφαρμογής της Διαδικασίας εκκένωσης, μόλις δοθεί εντολή από τον Αρχηγό, το προσωπικό πρέπει να διατηρήσει την ψυχραιμία του ακολουθώντας τις εντολές της Ομάδας Πυροπροστασίας και να ακολουθήσει τις οδηγίες εκκένωσης για όλο το προσωπικό, **παρ. 10.3**.

10.3 Οδηγίες εκκένωσης για όλο το προσωπικό

Όλο το προσωπικό πρέπει να γνωρίζει που βρίσκονται οι έξοδοι κινδύνου και τα μέσα πυροπροστασίας. Επίσης, να γνωρίζει τον Υπεύθυνο Ορόφου και τα Μέλη της Ομάδας Πυροπροστασίας, καθώς και τον Αρχηγό – Υπαρχηγό της Ομάδας Πυροπροστασίας.

Σε περίπτωση που ενεργοποιηθεί η διαδικασία εκκένωσης, το προσωπικό πρέπει να ακολουθήσει τις παρακάτω οδηγίες:

1. Να συγκεντρώσει τα απόλυτα προσωπικά του αντικείμενα – εφόσον βρίσκονται σε εμφανές, άμεσα προσβάσιμο σημείο – να εγκαταλείψει το χώρο εργασίας του, από τις κοντινότερες εξόδους κινδύνου ακολουθώντας την σήμανση οδεύσεων διαφυγής.
2. Εφόσον διαπιστώσει ότι ο χώρος γεμίζει με καπνό, προσπαθεί να κινείται χαμηλά, όπου ο αέρας είναι πιο κρύος και καθαρός. Αν έχει τη δυνατότητα τοποθετεί ένα βρεγμένο πανί μπροστά από τη μύτη και το στόμα του, το οποίο θα λειτουργήσει ως φίλτρο.

3. Να κάνει χρήση **πάντα του κλιμακοστασίου** και ποτέ των ανελκυστήρων, με γρήγορο ρυθμό αλλά χωρίς πανικό.
4. Να αναφέρει αμέσως στον Υπεύθυνο του Ορόφου οτιδήποτε σημαντικό υποπέσει στην αντίληψή του, που αφορά την εκκένωση.
5. Να προσέλθει με τάξη στον χώρο συγκέντρωσης.
6. Να παραμείνει στο ασφαλές σημείο συγκέντρωσης μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία ελέγχου για τυχόν εργαζόμενους ή επισκέπτες που έχουν παραμείνει στο χώρο εργασίας ή στο κτίριο, μέχρι ο Αρχηγός ή Υπαρχηγός της Ομάδας Πυροπροστασίας να δώσει νέες οδηγίες.
7. Να αποφύγει την είσοδο στο κτίριο χωρίς προηγούμενη εντολή του Αρχηγού ή Υπαρχηγού της Ομάδας Πυροπροστασίας.
8. Απαγορεύεται οι εργαζόμενοι να εγκαταλείψουν μεμονωμένα το ασφαλές σημείο συγκέντρωσης, χωρίς την εντολή του Αρχηγού ή Υπαρχηγού της Ομάδας Πυροπροστασίας.

11 Στοιχεία κτιριακής εγκατάστασης

Το συγκρότημα κτιρίων του ΕΚΕΦΕ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» βρίσκεται σε δασική έκταση στους πρόποδες του Υμηττού όπου υφίσταται τοπικό ρυμοτομικό. Το κέντρο βρίσκεται στην περιοχή της Αγία Παρασκευής, μία αστική περιοχή, και η χρήση των κτιρίων εντός του κέντρου αφορά κυρίως σε εγκαταστάσεις γραφείων, εργαστηρίων και ειδικών χώρων. Το κέντρο περικλείουν οι οδοί Νεαπόλεως, Αττική Οδός, Περιφερειακή Υμηττού και Καραολή και Δημητρίου. Η πύλη, η οποία αποτελεί κύρια είσοδο-έξοδο του κέντρου βρίσκεται επί της οδού Νεαπόλεως στην συμβολή της με την οδό Πατριάρχου Γρηγορίου Ε'. Σε περίπτωση εφαρμογής της Διαδικασίας Εκκένωσης και κατόπιν οδηγίας του Αρχηγού ή του Υπαρχηγού της Ομάδας Πυροπροστασίας για περαιτέρω εκκένωση του κέντρου από τους Χώρους Συγκέντρωσης, η οδός διαφυγής θα είναι μέσω της κυρίας πύλης. Σκαρίφημα της οδού διαφυγής από το κέντρο καθώς και η θέση του κτιρίου και του ΕΚΕΦΕ «Δ» εμφανίζονται στο παρακάτω απόσπασμα από τον χάρτη.

Θέση του κτιρίου IBE & INN (πηγή: Google Maps)

Το κτίριο IBE & INN του ΕΚΕΦΕ «Δ» αποτελείται από τρεις στάθμες (-1, 0, 1): ένα υπόγειο (στάθμη -1), ένα ισόγειο (στάθμη 0) και τον όροφο (στάθμη 1). Στο υπόγειο υπάρχει ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός, αποθηκευτικοί χώροι καθώς και εργαστηριακοί χώροι. Στις στάθμες 0 και 1 η χρήση είναι αποκλειστικά για χώρους εργαστηρίων και γραφείων.

11.1 Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός

Υλικά κατασκευής

Τα δάπεδα του κτιρίου IBE & INN είναι κατασκευασμένα από μάρμαρο και κεραμικά ή πλαστικά πλακάκια. Οι τοίχοι είναι εσωτερικά επικαλυμμένοι με ασβεστοκονίαμα, ενώ εξωτερικά από γραφιτούχα εξηλασμένη πολυστερίνη (βραδύκαυστο υλικό). Στους χώρους γραφείων υπάρχουν έπιπλα, χαρτικά και ο συνήθης εξοπλισμός γραφείων. Στα εργαστήρια συναντάται κυρίως χημικός εξοπλισμός.

Μέσα πυροπροστασίας

- Σε όλους τους ορόφους υπάρχουν πυροσβεστήρες διοξειδίου του άνθρακα ή/και ξηράς κόνεως.
- Στους εργαστηριακούς χώρους υπάρχουν οι κατάλληλοι τύποι πυροσβεστήρων ανάλογα με τα είδη χημικών που υπάρχουν.

- Κοντά στα κλιμακοστάσια διαφυγής και σε άλλα σημεία υπάρχει κομβίο αναγγελίας πυρκαγιάς.
- Επίσης υπάρχουν σε κάθε όροφο ο απαραίτητος αριθμός πυροσβεστικών φωλεών και πυροσβεστήρων ώστε να πληρείται το κανονιστικό πλαίσιο και οι κανόνες ασφαλείας.
- Υπάρχουν οι απαραίτητοι πυροσβεστικοί σταθμοί εργαλείων και εξοπλισμού.

Αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης

Όλοι οι χώροι όπου υπάρχει αυξημένο πυροθερμικό φορτίο καλύπτονται από αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης και έχει σαν σκοπό την έγκαιρη ανίχνευση πυρκαγιάς και τη σήμανση συναγερμού με ηχητικά και οπτικά μέσα.

Όταν ενεργοποιηθεί ένας πυρανιχνευτής, αρχικά δίνεται σήμα στον πίνακα πυρανίχνευσης και μετά αρχίζει ο συναγερμός σε όλο το κτίριο.

Σύστημα χειροκίνητης αναγγελίας

Σε όλα τα επίπεδα, κοντά στα κλιμακοστάσια, χώρους αυξημένης επικινδυνότητας και στις εξόδους διαφυγής υπάρχουν κομβία αναγγελίας φωτιάς. Με την πίεση του ηλεκτρικού κουμπιού μετά το σπάσιμο του καλύμματος δίνεται σήμα πυρκαγιάς στον πίνακα πυρανίχνευσης και ενεργοποιείται η σειρήνα του συναγερμού.

Έξοδοι κινδύνου

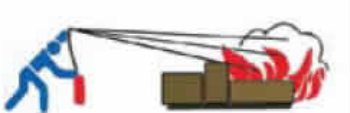
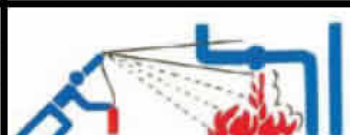
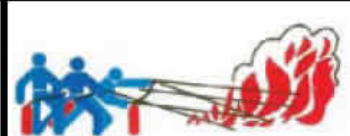
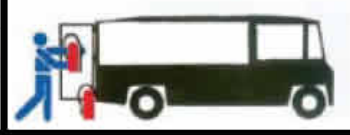
Στο κτίριο υπάρχουν **πέντε (5)** έξοδοι κινδύνου. Αυτές φαίνονται στα σχέδια του **Παραρτήματος Β** και βρίσκονται:

- **Τέσσερις (4)** στη στάθμη -1 του υπογείου και εμφανίζονται στα σχέδια χαρακτηρισμένες ως έξοδοι **A1 έως A4**.
- **Μία (1)** στη στάθμη 0 του ισογείου χαρακτηρισμένη ως έξοδος **A1**.

Πάνω από τις εξόδους κινδύνου, κατά τις οδεύσεις διαφυγής και τις οδεύσεις διαφυγής μέσω κλιμακοστασίων υπάρχουν οι κατάλληλες σημάνσεις βάσει του Π.Δ. 105/96. Σε κάθε επίπεδο υπάρχει εφεδρικός φωτισμός ασφαλείας με ανεξάρτητη παροχή τροφοδοσίας.

Παράρτημα Α

ΧΡΗΣΗ ΦΟΡΗΤΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΩΝ

ΧΡΗΣΗ ΦΟΡΗΤΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΩΝ		
ΛΑΘΟΣ	ΟΔΗΓΙΕΣ	ΣΩΣΤΟ
	Αντιμετωπίστε την πυρκαγιά έχοντας τον αέρα στην πλάτη σας.	
	Για την κατάσβεση πυρκαγιών στερεών καυσίμων, στοχεύσατε την εστία.	
	Για την κατάσβεση πυρκαγιών υγρών καυσίμων αρχίστε από τη βάση και μπροστά από αυτήν.	
	Για την αντιμετώπιση πυρκαγιάς υγρού καυσίμου που διαρρέει, αρχίστε από το σημείο διαρροής.	
	Χρησιμοποιήστε αρκετούς πυροσβεστήρες συγχρόνως αντί τον έναν κατόπιν του άλλου.	
	Μην απομακρυνθείτε αμέσως μετά την κατάσβεση της πυρκαγιάς γιατί μπορεί να υπάρξει αναζωπύρωση.	
	Αναγομώστε αμέσως τους πυροσβεστήρες μετά τη χρήση τους.	

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΚΤΑΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ / DEMOKRITOS FIRE SERVICE	5, 3995
ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ – ΠΥΛΗ ΚΕΝΤΡΟΥ / DEMOKRITOS SECURITY OFFICE	3544, 3541, 3542, 3540
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ / GENERAL SECRETARIAT FOR CIVIL PROTECTION	210 – 3359002 – 3
ΕΝΙΑΙΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΤΑΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ / EUROPEAN EMERGENCY NUMBER	112
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ ΣΩΜΑ / FIRE SERVICE	199
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ / POLICE	100
ΕΚΑΒ / NATIONAL HELP CENTER	166
ΔΕΗ / PUBLIC POWER CORPORATION	10500
ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΝ / CENTER FOR POISONINGS	210 – 7793777
ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ / HELLENIC CENTER FOR INFECTIOUS DISEASES CONTROL	210 - 8899000

Παράρτημα Β - Σχέδια Εκκένωσης Κτιρίου ΙΒΕ & ΙΝΝ

